

การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ไม้สักเพื่อการปลูกสร้างสวนป่าเชิงพาณิชย์

ศาโรจน์ วัฒนสุขสกุล¹ ประสิทธิ์ เพียรอนุรักษ์¹
จันรรักษ์ เพียรอนุรักษ์¹

บทคัดย่อ

เพื่อคัดเลือกสายต้นไม้สักที่เหมาะสมกับการปลูกสร้างสวนป่า จึงได้ดำเนินการปลูกทดสอบเลือกสายต้นไม้สัก ในปี 2551 จำนวน 3 พื้นที่ ได้แก่ ท้องที่อำเภอวัง และอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง และท้องที่อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ใช้สายต้นไม้สัก จำนวน 34 สายต้น และเมล็ดทั่วไป 3 แหล่ง เมล็ดจากสวนผลิตเมล็ด 1 แหล่ง และเมล็ดจากแหล่งผลิตเมล็ด 1 แหล่ง วางผังการปลูกทดสอบแบบ Randomized Complete Block Design แต่ละพื้นที่แบ่งแปลงทดลองออกเป็น 4 ซ้ำ ปลูกที่ระยะ 2 x 4 เมตรแบบ เรียงแถวสายต้นละ 4 ต้น ต่อซ้ำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่อายุ 4 ปี พบว่าสายต้นไม้สักไม่มีความแตกต่างทางสถิติทั้งความสูงและความโตทางเส้น รอบวงที่ระดับบอกในแต่ละพื้นที่ ในขณะที่พื้นที่ที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญยิ่งต่อการเจริญเติบโตของไม้สักแต่ละสายต้น ในภาพรวมสภาพพื้นที่และสายต้นไม่มีอิทธิพลร่วมต่อการเจริญเติบโตของต้นสัก สายต้น 4ก/47 มีการเจริญเติบโตอยู่ในเกณฑ์ดีทุกพื้นที่ และเป็นสายต้นที่เสถียร มีความเหมาะสมที่จะนำไปขยายพันธุ์และส่งเสริมในการปลูกสวนป่าเศรษฐกิจทั่วไป ส่วนสายต้น 11C 29 22c112 30c1 จ4/40 และ 4ก/47 มีการเจริญเติบโตดีในแปลงทดสอบที่อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ในขณะที่สายต้น 4ค/8 มีความเหมาะสมกับแปลงทดสอบที่อำเภอวัง จังหวัดลำปางและอำเภอ ศรีนคร จังหวัดสุโขทัย ดังนั้นการเลือกสายต้นใดไปปลูกจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างสายต้นกับสภาพพื้นที่ด้วย

คำหลัก : ไม้สัก การคัดเลือกสายต้น สวนป่าเศรษฐกิจ

Teak Genetic Improvement Research for commercial plantation

SAROJ WATTANASUKSAKUL PRASIT PIANHANURUK

CHUMNUN PIANHANURUK

ABSTRACT

Teak clonal test was carried out in 2008 at 3 sites; Ngao and Hang Chat District, Lampang Province and Khirimas District, Sukhothai Province for commercial plantation. Experimented design as Randomized Complete Block Design with 4 replications. One replication contained 34 clones of controlled pollination Teak and 5 seed lots (1 from Seed Orchard, 1 from Seed Production Area and 3 from Ordinary Seed) with 4 ramets of each in line plot at spacing 2 x 4 meter. The trial aimed to find the good suitable and effects of interaction between genotype and environment on performance of Teak clones. This study was assessment when the trees were 4-year-old. The result showed that growth performance height(Ht.) and gird at breast height (Gbh.) within site and all sites of Teak clones were no significant and non interaction effects between clone and site on growth performance, whereas site was highly significant on growth of H and Gbh. The good growth performance of Teak Clone was 4n/47 which is stable and suitable for economic clonal plantation. Teak clone number 11C 29 22c112 30c1 44/40 and 4n/47 were good growth performance at Hang Chat District, Lampang Province. In contrast, the suitable Teak clone for Ngao District, Lampang Province and Khirimas District, Sukhothai Province was 4n/8. This results indicated that selection of suitable clones for plantation site properties must be taken into consideration.

Keywords : *Tectona grandis* L.f. Clone selection Economic Plantation